

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.1795/2015/7.
A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Katona Sándor, a tanács elnöke
Dr. Kiss Sándor, előadó bíró
Dr. Molnár Gábor Miklós, bíró

Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2016. május 12.

Az ügy tárgya: kábítószer-kereskedelem büntette és más
bűncselekmények
Terhelt(ek): F. K. II. rendű

Első fok: Kecskeméti Törvényszék, 3.B.281/2013/94., 2014. október
3., tárgyalás
Másodfok: Szegedi Ítéltábla, Bf.II.705/2014/34., 2015. április
16., tárgyalás

Az indítvány előterjesztője: F. K. II. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára, hatályon kívül helyezésre

Rendelkező rész

A Kúria a Kecskeméti Törvényszék 3.B.281/2013/94. számú és a Szegedi Ítéltábla Bf.II.705/2014/34. számú ítéletét F. K. II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint

azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] A Kecskeméti Törvényszék a 2014. október 3. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 3.B.281/2013/94. számú ítéletében három terhelt ügyét bírálta el. Közülük a felülvizsgálati indítvánnyal érintett F. K. II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetében [1978. évi IV. törvény - a továbbiakban korábbi Btk. - 282/A. § (1) bekezdés III. fordulója és (3) bekezdés], új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetében [korábbi Btk. 283/B. § (1) bekezdés b) pont] és kábítószerrel visszaélés vétségében [korábbi Btk. 282. § (1) bekezdés IV. fordulója és (5) bekezdés a) pont], amiért őt mint különös visszaesőt halmazati büntetésül 14 év szabadságvesztésre, 10 év közügyektől eltiltásra ítélte és 900.000 forint összegre vagyonelkobzást rendelt el. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg. A Bács-Kiskun Megyei Bíróság 8.Bk.349/2010/2. számú ítéletében kiszabott 6 év 3 hónap börtönbüntetés kapcsán engedélyezett feltételes szabadságot megszüntette. A terheltet a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárta.
- [2] A F. K. II. rendű terhelt tekintetében az ügyész által a terhelt terhére, a kiszabott büntetés súlyosítása érdekében, míg F. K. és védője által elsődlegesen felmentésért, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezések alapján másodfokon eljáró Szegedi Ítéltábla a 2015. április 16. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett Bf.II.705/2014/34. számú ítéletében az elsőfokú ítéletet a II. rendű terhelt tekintetében annyiban megváltoztatta, hogy a társtettesként elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetéseként [korábbi Btk. 282/A. § (1) bekezdés III. fordulója, (3) bekezdés] elbírált bűncselekményét kábítószerrel visszaélés büntetéseként [korábbi Btk. 282/A. § (1) bekezdés IV. fordulója és (3) bekezdés] minősítette, a vagyonelkobzásra vonatkozó rendelkezést mellőzte. A terhére rótt új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetéseként jogszabályi alapját a korábbi Btk. 283/B. § b) pont V. fordulatára helyesbítette. Egyéb vonatkozásban az elsőfokú ítéletet a II. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.
- [3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen F. K. II. rendű terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt. Indítványát a védő a Be. 416. § (1) bekezdés b) és c) pontjaira alapította és arra hivatkozott, hogy a terhelt tekintetében bűncselekményének törvénysértő minősítése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki és

az eljárás bíróságok indokolási kötelezettségüknek a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítása tekintetében oly mértékben nem tettek eleget, ami miatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan. Ezért megjelölése szerint elsődlegesen a támadott határozat megváltoztatását, másodlagosan pedig annak hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatásának elrendelését indítványozta.

- [4] A Legfőbb Ügyészség BF.1839/2015/1. számú átiratában a védő felülvizsgálati indítványát részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak jelölte meg és a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozat F. K. II. rendű terhelt tekintetében történő hatályában fenntartását indítványozta.
- [5] F. K. II. rendű terhelt a Kúriához eljuttatott beadványában a védője felülvizsgálati indítványában foglaltakkal egyetértett és azt megjelölése szerint kiegészítve a rendelkezésre állt bizonyítékok tartalmát elemezve cáfolta a terhén megállapítottak helyességét és kifogásolta büntetése súlyosságát.
- [6] F. K. II. rendű terhelt védője felülvizsgálati indítványa alapján eljárva a Kúria az 1998. évi XIX. törvény - a továbbiakban Be. - 424. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen, a Be. 423. § (4) és (5) bekezdésében foglalt körben bírálta felül a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot. Ennek értelmében vizsgálta a védő által megjelölt felülvizsgálati okokat és a Be. 416. § (1) bekezdésében felsorolt, hivatalból vizsgálandó feltétlen eljárási szabálysértéseket is. Felülvizsgálata alapján a felülvizsgálati indítványt - mindenben egyezően a Legfőbb Ügyészség átiratában kifejtettekkel - részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.
- [7] A Kúria felülvizsgálata először az eljárási szabálysértések kérdéskörére terjed ki, mivel amennyiben a védő feltétlen eljárási szabálysértésre hivatkozása alapos, vagy a Kúria hivatalból figyelembe veendő ilyen szabálysértést észlelt, az a támadott határozat hatályon kívül helyezését eredményezte volna - a további felülvizsgálati okok vizsgálata nélkül.
- [8] A Kúria a védő által hivatkozott körön kívüli, hivatalból vizsgálandó feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést nem észlelt és nem találta alaposnak a védő ilyenre történő hivatkozását sem.
- [9] A védő által hivatkozott, a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjának felsorolásában szereplő Be. 373. § (1) bekezdés III/a. pontja szerinti indokolási kötelezettség elmulasztása akkor eredményezi a támadott határozat hatályon kívül helyezését, ha a jogerős határozat nem igazít el kellően a terhelt bűnösségének megállapítása, cselekményének jogi minősítése és büntetésének kiszabása tekintetében.
- [10] A Legfőbb Ügyészség átiratában helytállóan mutatott rá e körben arra, hogy az indokolási kötelezettség megsértése nem az indokolás bármely elemének hiányát, hibáját jelenti, hanem annál szűkebb terjedelmű, hatályon kívül helyezést csak az eredményezhet, ha a

büntetőjogi főkérdésekben nem követhető nyomon, hogy az eljárás bíróságok döntésüket mire alapították.

- [11] A védő felülvizsgálati indítványával támadott határozatban a bíróság értékelő tevékenysége egyértelműen nyomon követhető, a szükséges részletekre kiterjedő. A védő e felülvizsgálati okra hivatkozása alaptalan.
- [12] Rá kell mutatni arra is, hogy a védő számos, és F. K. II. rendű terhelt beadványbeli szinte minden hivatkozása a támadott határozat megalapozottságát vitató és ekként nem az indokolási kötelezettség teljesítését érintő. Az indokolási kötelezettség elmulasztására hivatkozás sem teszi ugyanis lehetővé a felülvizsgálati eljárásban megalapozottsági kérdések vitatását.
- [13] A Be. 423. § (1) bekezdése értelmében ugyanis a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható.
- [14] E törvényi rendelkezésből is következően a felülvizsgálati eljárásban kizárólag jogkérdések vizsgálhatók, kizárólag azok, amelyek a Be. 416. § (1) bekezdésében felülvizsgálati okként meghatározottak.
- [15] Miként arra a Legfőbb Ügyészség is rámutatott, törvényben kizártak ezért a terheltnek és védőjének azok a hivatkozásai, amelyek a jogerős határozatban rögzített tények megtörténtét vonták kétségbe, azok bizonyítottságát, iratszerűségét vitatták, az események máskénti lejátszódására, a megállapított tények nem kellő alátámasztására hivatkoztak. A Kúria ezért e kifogásokkal érdemben nem foglalkozhatott.
- [16] A Kúria ezért a védőnek kizárólag azokat a kifogásait vizsgálta érdemben, amelyeket a felülvizsgálati okok körébe esőnek tekintett, azok elbírálásánál azonban a kiindulási alapot minden esetben a jogerős határozat tényállásában rögzítettek képezték, esetenként a védő e körbeni hivatkozásaival szemben is.
- [17] A védő felülvizsgálati hivatkozásai tükrében meghatározó jelentőségűek - mind a terhelt cselekményének minősítését, mind feltételes szabadságra bocsáthatóságát érintően - az elsőfokú ítélet 11. oldalán az I. tényállási pont kezdetén tett, a felülvizsgálati eljárásban kötelezően irányadó azok a megállapítások, mely szerint Zs. G. I. rendű és F. K. II. rendű terhelt 2011 őszén megegyeztek abban, hogy a kertész végzettséggel rendelkező I. rendű terhelt a lakásán nagy mennyiségű cannabis indica növényt fog termesztetni, majd a szárított növényt a II. rendű terhelt értékesíti, a kábítószerért kapott pénzt pedig elosztják. Ezt követően rögzíti a tényállás A. Z. III. rendű terhelt bekapcsolódásának, majd a kábítószer termesztésének és értékesítésének megállapítható részleteit. A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakra figyelemmel érdemben vizsgálandó a védőnek az a hivatkozása, mely szerint a II. rendű terheltnek e cselekménye tekintetében nem róható fel a jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetés, mivel ő jelentős mennyiségű kábítószerrel nem

hozott forgalomba. Kifogásolta e körben annak a szakértői véleménynek a figyelmen kívül hagyását, amely szerint a terhelt által értékesített 130 tő növény THC-tartalma nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát.

- [18] A védő felülvizsgálati hivatkozása e körben alaptalan. F. K. II. rendű terhelt elmarasztalására nem kábítószer forgalmazása, hanem kábítószer kereskedelme miatt került sor. A terheltnek nem az általa értékesített mennyiség hatóanyag tartalma, hanem a három terhelt kereskedelmi tevékenységével érintett teljes kábítószer mennyiség róvándó fel.
- [19] E megállapítást érintően a Kúria rögzíti: nem értett egyet a másodfokú bíróság azon megállapításával, mely szerint a kábítószer kereskedői elkövetői magatartást csak önálló tettesi elkövetési magatartásként lehet értékelni. E megállapítás feltehetően az 1/2007. BJE határozaton alapszik, azonban abból nem következik. A jogegységi határozat rendelkező részének IV. pontja a következőket rögzíti: „... a kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélések a forgalomba hozatalnál tágabb elkövetési magatartások, adásvételek által valósulnak meg, haszonszerzésre irányulnak és magukba foglalnak minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz. Ezek közé tartozik a kábítószernek kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése is, amely magatartás befejezett, önálló tettesi cselekmény”. Az e ponthoz fűzött indokolás szövege szerint: „... a kereskedés rendszeresen ismétlődő anyagi haszon érdekében folytatott adásvétel, amelynek keretei között nemcsak az eladó és a vevő, hanem még a rendszeres közvetítők is - mint a kereskedelmi tevékenység közreműködői - tettesként vonhatók felelősségre”.
- [20] A jogegységi határozat rendelkező részbeli „önálló tettesi” megfogalmazása a kábítószer kereskedés céljából történő megszerzéséhez, készletezéséhez kapcsolódik, amelyet már önállóan, további tevékenységtől függetlenül, tettesi cselekménynek tekint. E megfogalmazás azonban nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a megszerző, készletező tevékenysége a kereskedés más fázisait megvalósítókkal - a törvényi előfeltételek megléte esetén - társtettesi legyen. Az indokolásbeli megfogalmazás a kábítószer eladója és vevője mellett a rendszeres közvetítőre fókuszál és rögzíti, hogy ő is tettesként vonható felelősségre. A tettes büntetőjogi fogalma azonban felöleli az önálló tettet, a társtettet és a közvetett tettet egyaránt, a megfogalmazás itt a részesi tevékenységtől elhatárolást jelent, a tettességen belüli kategóriák tekintetében nem jelent állásfoglalást.
- [21] Az irányadó tényállásban foglaltak szerint a három terhelt a kábítószer-kereskedelemtől értékelendő tevékenységét egymás tevékenységéről tudva, közösen valósította meg. Mindez a korábbi Btk. 20. § (3) bekezdése szerinti társtettesi fogalomnak megfelelő.
- [22] Tekintettel arra, hogy F. K. II. rendű terhelt kábítószer értékesítésével tettesi tevékenységet kifejtett és a megállapodása a kereskedés egyéb mozzanataiban bűnsegélyként értékelhető

közreműködése a teljes termesztett mennyiségre kiterjedt, cselekményének a korábbi Btk. 282/A. § (3) bekezdése szerinti minősítése a büntető anyagi jog szabályaival összhangban álló. (A terhelt közreműködői minősége helyesbítésére a kiszabott büntetés törvénysértő volta hiányában nem kerülhetett sor, a Kúria pusztán rögzíthette, hogy a helyes minősítés a társtettesi elkövetés megállapítása lett volna.)

- [23] A Kúria álláspontjából következik, hogy a terhelt által forgalomba hozott kábítószer hatóanyag-tartalmának - melyre a védő hivatkozott - a cselekmény minősítése szempontjából nincs jelentősége. Ugyancsak irreleváns a cselekmény minősítése szempontjából a terhelt részesedésének mértéke. Miként azt átiratában a Legfőbb Ügyészség is megjegyezte, az legfeljebb a vagyonekbevétele tekintetében bírhatott volna jelentőséggel, a vagyonekbevétele alkalmazását a másodfokú bíróság - éppen az e körbeni bizonytalanság miatt - mellőzte.
- [24] Helytálló a Legfőbb Ügyészség észrevétele ama tekintetben is, hogy a terhelt feltételes szabadságra bocsáthatóságát érintő, védő által sérelmezett rendelkezés önmagában nem lenne érinthető [Be. 416. § (4) bekezdés c) pont, Be. 560. §]. Azonban a Kúria rögzíti, hogy az ezzel kapcsolatos, ítéleti rendelkezés az anyagi jogi szabályokkal összhangban álló. Miként arra a Szegedi Ítéltábla a másodfokú ítélet 14. oldalának 5. nagybekezdésében precízen rámutatott, a II. rendű terhelt egyes tényálláspontbeli cselekménye a megállapodással 2011 őszén már előkészületi szakba jutott, mely a korábbi Btk. 282/A. § (4) bekezdése értelmében már büntetendő, az elkövetési idő már e tényálláspont tekintetében is a feltételes szabadság időtartamára esik, ekként a feltételes szabadság - már e tényállási pont alapján, a további elkövetési időktől függetlenül is - megszüntetendő volt.
- [25] Felülvizsgálati okot képező, tartalmilag a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott felülvizsgálati okot érintő a védőnek az a hivatkozása, mely szerint a jogerős határozat a II. rendű terheltnek az új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntette kapcsán olyan - 2012. április 3-át megelőző - elkövetési időt is felró, amikor a cselekmény nem volt bűncselekmény. E hivatkozás azonban alaptalan.
- [26] A Szegedi Ítéltábla másodfokú ítélete 9. oldalának utolsó három nagybekezdésében egyértelművé tette, hogy a 2012. április 3-át megelőző történések rögzítése azért volt szükséges, hogy az ezen időpontot követő elkövetés megállapítása megalapozható legyen, és az is egyértelmű a másodfokú ítéletből, hogy a büntetőjogi értékelés kizárólag a 2012. április 3-át követő időszakhoz kapcsolódik.
- [27] A terhelt tájékoztatására a Kúria rögzíti, hogy a kiszabott büntetések eltúlzottan súlyos voltával kapcsolatos kifogása anyagi jogszabálysértés hiányában a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakból következően önállóan nem volt vizsgálható.

A döntés elvi tartalma

- [28] A kereskedéssel megvalósított kábítószerral visszaélés büntettéért az egyéb törvényi előfeltételek megléte esetén társtettesként és a teljes kereskedelemmel érintett mennyiségért tartozik büntetőjogi felelősséggel az az elkövető, aki önálló tettesi cselekményt csak a kereskedelem egyes részmozzanata tekintetében valósít meg [korábbi Btk. 282/A. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés, 20. § (3) bekezdés, 1/2007. BJE számú jogegységi határozat].

Záró rész

- [29] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a Be. 426. §-a alapján a F. K. II. rendű terhelt védője felülvizsgálati indítványának nem adott helyt és a támadott határozatot a terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.
- [30] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése a felülvizsgálat pedig a 416. §-a (4) bekezdésének b) pontja zárja ki.
- [31] A Be. 418. §-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2016. május 12.

Dr. Katona Sándor s. k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s. k. előadó bíró, Dr. Molnár Gábor Miklós s. k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági ügyintéző
NYM